AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2011 / 32 • Aralık 2011

İKİ OY ALAN KARAR

Ömer Engin LÜTEM

ABD Temsilciler Meclisi dün (14 Aralık) Türkiyenin ülkesindeki Hıristiyan eserleri koruması ve el konulmuş kilise mallarını iade etmesini öngören bir karar kabul etti. Yapılan oylama sırasında salonda üç kişi bulunuyordu. İkisi lehte biri aleyhte oy verdi ve karar iki oyla kabul edilmiş oldu. Bu vesileyle Temsilciler Meclisinde 435 üye olduğunu hatırlatalım. Bu konudaki tasarı geçen Haziran ayında Temsilciler Meclisine sunulmuştu; bir gün önce de Ermeni soykırım iddialarını tanımasını öngören bir başka tasarı verilmişti. Ancak soykırım iddialarıyla ilgili tasarılar son on yıldır, Türkiyenin gayreti ve Amerikan Hükümetlerinin karşı çıkması sonucunda kabul edilmediğinden, bu kez de aynı sonucun alınması olasıydı. O nedenle, içinde Osmanlı İmparatorluğunun, ülkesindeki Hıristiyanların çoğunu kasıtlı olarak imha ettiğine dair bir ifade de bulunan, Hıristiyan eserlerinin korunması ve kilise mallarının iadesine dair tasarı ihtiyaten Meclise verilmişti. Dini özgürlükler konusunda çok duyarlı olan Amerikan kamuoyunun desteğiyle bu tasarının daha kolay kabul edilebileceği düşünülüyor ve bu takdirde dolaylı olarak Ermeni soykırım iddialarının da kabul edilmiş olacağı hesaplanıyordu. Gerçekten de kasıtlı olarak imha soykırıma eşdeğer bir anlam taşıyordu. Diğer yandan bu tasarı başka alanlarda da Türkiyeyi eleştiren hatta yeren bir şekilde hazırlanmıştı. Sanki Türkiyede dini ayırımcılık varmış gibi, dini ayırımcılığın her türüne son verilmesi isteniyor; sanki engel olunuyormuş gibi, Türkiyede kiliselerde ibadet yapılmasına, din eğitimi verilmesine, din adamı yetiştirilmesine engel olunmaması ileri sürülüyor; sanki hepsine el konmuş gibi tüm Hıristiyan ibadet yerlerinin, manastırların, okulların hastanelerin vs hak sahiplerine geri verilmesi ve ayrıca muhafaza edilmesi, yeniden inşa edilmesi ve onarımlarına izin verilmesi talep ediliyordu. Özellikle Vakıflar Kanunu hükümlerine uyulmadığı için bazı Hıristiyan mallarına el konmuş olduğu doğru olmakla beraber bunlar istisnaydı. Ayrıca din adamı yetiştirecek Heybeliada Rum Ruhban Okulu!nun yeniden açılması da Türk eğitim mevzuatının tam olarak uygulanmasıyla mümkündü. Diğer yandan son yıllarda özellikle, Vandaki Ahtamar Kilisesi gibi, sanat değeri olan Ermeni ibadet yerlerinin restorasyonu gerçekleştirilmiş, ayrıca bu yılın Ağustos ayında kanun hükmünde bir kararname ile, geçmişte yasal koşular yerine getirilmediği için el konan çok sayıda dini taşınmaz mal sahiplerine iade edilmeye başlanmıştı. Bu uygulama Türkiyede gayrimüslimlerce çok olumlu bulunmuş, yabancı çevrelerde de olumlu karşılanmıştı. Bu durumda söz konusu tasarının gündemden düşmesini beklemek normal olurdu. Ne var ki tamamen aksi gerçekleşmiş ve tasarı, ABDdeki Ermeni ve Rum lobilerini bir ölçüde memnun etmek için, süratle Temsilciler Meclisinden geçirilmeye çalışılmış ve bu arada, yukarıda değindiğimiz gibi, Osmanlı döneminde Hıristiyanların çoğununun kasıtlı olarak imha edildiğine dair ifadelerin tasarıdan çıkartılması, diğer bir

deyimle tasarının soykırım iddialarından arındırılması da kabul edilmesini kolaylaştırmıştı. ABD Temsilciler Meclisinin bu ve benzer kararları, Türkiyenin egemenlik alanını giren konulara ilişkin olduğu için, hukuki bir sonuç doğurmaz. Ancak, Türkiye ve yönetimini karalamayı amaçladıklarından, aleyhte propagandaya hizmet edebilirler. Ne var ki sadece iki oy aldığı için daha ziyade mizahi bir nitelik taşıyan söz konusu karardan propaganda için yararlanılması hayli zor olacaktır

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: LÜTEM, Ömer Engin. 2026. "İKİ OY ALAN KARAR." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2011 / 32. Aralık 14. Erişim Kasım 22, 2026. https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/IKI-OY-ALAN-KARAR

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır